Ч. 228 (399). Львів, Субота дня 16. вересня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих територіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Річна передплата у Львові:

На рік	18·— К.
„ пів року	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ пів року	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·— „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописи приймає ся лише оплачені, а звертає ся тільки замовлені і застережені. — „Українське Слово" продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації і експедиції: Львів, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за однодвостовпову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Власними силами.

Теперішна війна, як з одного боку вивела нас перед ширшу Европу, так з другої сторони зродила в деяких наших кругах нездорову думку, що казала все оглядати ся на дари від других, на чужі столи, на панську ласку.

А відома річ, що панська ласка на химер нім їздить кони і біда тому, хто лише на неї оглядає ся. Стара, загально відома пословиця, та від часу до часу варто її пригадати. Те, що для нас другі зроблять, ми ані предвидіти ані предсказати не в силі, тому не вільно нам числити на те і будувати на тім свої надії.

Натомість все те, що ми самі собі створимо, ніколи нам не пропаде; хоть би нам будівлю розвалили, наші труди не підуть на марне.

В души народу остане його найцінніший скарб, память нашої історичної траґедії, нашої безнастанної, иноді безнадійної борби. Та сила, що нам дала перетривати татарські лихоліття, і богато дечого иншого, вона й тепер стане підвалиною нашої обнови і відбудови нашого життя.

Але до того треба реальної творчої внутрішної роботи тут в краю — самі химери великої і високої політики до нині не дали нам нічого. А скільки розчаровань, знеохоти, зневіри сіяли там, де принялось зерно доброї сплетні, прихильної вістки і того всього, що було все лиш... грушкою на вербі...

Тому може воно й добре, що там, де були безосновні надії і безпричинне захоплене, є нині розчароване. Може воно й щастє в нещастю, що воєнні події, на які ми не маємо ніякого впливу, відслонили нам всю величину і розміри завдань, які нас ждуть по війні.

Не маючи спромоги вплинути на те, що нам сама війна принесе, нам треба вже нині заправляти ся до повоєнної роботи.

А роботи богато, богато...

Край знищений до тла, треба все відбудовувати від основ, а на чужу поміч можемо числити лиш о стільки, о скільки нам мир принесе такі услівя політичного істнованя, що будуть запорукою дійсної тривалости, і спокійного розвою сил та засобів народу.

Тому поки-що вірмо лише в себе, числім лише на свої сили і — не гаймо часу!...

Світова війна.

На Карпатськім фронті.

З воєнної пресової кватири пишуть під датою 14. вересня:

На семигородськім південнім фронті прийшло вчера до боїв в области Германштату (Надь Себен).

Як відділи, що перейшли через провале Червона Вежа і долиною Алюти, дістали ся в область Цібіну і на залізничі лінії, які з Германштату йдуть в західнім і східнім напрямі, ударили ті відділи передвчера на німецкі війська. По обох сторонах міста пішли вони вчера до наступу, щоб ударити дальше на північ. — Удар послідував в области Цібіну і потічка, який пливе з північно-східного напряму та в области узгір, високих пересічно на 500 метрів, які межують на півночи. Зусиля Румунів остали однак без успіху.

В галицьких Карпатах триває дальше тяжкий, одноцільно переведений, масовий приступ Росіян між Золотою Бистрицею а Чорним Черемошом. Вчерашню пробу пролому розпочав сильний барабанний огонь.

Наші гірскі становиска на півночи від Кірлібаби на Татарці, а над Цібою на Цапулі, Седулі і Цімбросляві стояли цілими годинами в огни тяжких гармат. Дальше на північний захід стояли під діланєм ворожої артилєрії хребти Смотреця і Лудової. Наступи піхоти переводжено з великими масами, котрі однак мимо найнагальнійшого артилєрійського приготовання не могли таки перебити ся. Оборонці відперли в своїх становисках всі наступи. Ані на скелях і нагім верху Цапуля, ані на широко розложенім Цімбросляві, не вспіли Росіяни стати ногою. В засіках, які вились поміж дерева, погинули цілі ряди нападаючих. На иньших місцях стались знову критичними для них стрімкі скелі, так що втрати їх дуже значні. Лиш в відтинку долини Цібо тривають ще бої.

Болгарське звідомлене.

СОФІЯ (Ткб.). Болгарська аґенція. Звідомлене болгарського генерального штабу. Дня 14. вересня.

Румунський фронт: На фронті Дунаю безуспішно острілював ворог Кладово і До-

ВАСИЛЬ ДЗІКОВСЬКИЙ.

В недавній борбі.

(Памяти потуторських героїв).

(Далі).

В поле вийшов дня 28. IX. зі сотнею Букшованого. В часі нашої осінної офензиви 1914 р. ходив під Стрий і Дрогобич. Як тоді бувало, намерз ся і набідив ся доволі. Часом приходило ся ходити цілими милями о одній лиш консерві. Трени не всюди доїжджали, по друге нашими сотнями кидали тоді на всі сторони — то й довіз харчу був тяжкий.

Під Дрогобичем дістав ся в полон. Якийсь час возив ся по тюрмах, а дальше — втік, трохи просидів між добрими людьми, трохи набідив ся, аж врешті провідавши, куди добра дорога, продер ся 3. марта через боєву лінію і зголосив ся до кадри в Варпаланці.

Опісля як „бувалець" ходив ще раз у Галичину по „вісти", перекрадав ся там і назад через лінію і приніс добрі звіти. Відтак служив в сотні Сушка.

За осінні бої під Семиківцями відзначено покійного срібною медалю за хоробрість і добрий провід четою.

На весну 1916. року відїхав на огородничий курс до штабової сотні корпусу пільного маршалка лайт. Гофмана. Науку покінчив з похвалою.

14-го серпня вернув з кадри. Поляг від ворожої скорострільної кульки на становищі в . ·.

Упав в часі розмови зі сотником.

— „Гину пане сотнику, пращайте! Буду гинув — застогнав і звалив ся на землю.

— „Та де? Що? Ви перемучені болем!"

— „Ні, ні, я... чую... що гину... пращай... те!...

тут склонив голову і спочив.

Куля вцілила його в руку, перейшла груди і встрягла під шкірою з правого боку.

Похоронений на кладовищі в Пустомитах.

Покійний Франц був чоловіком сильної волі, рішучим у слові і ділі. Був одним з красших зі старшини, любив стрільців, стрільці его, був товариським, делікатним в поведеню, з підчиненими лагідний, але рішучий.

З ним втратили ми гарного і надійного робітника, доброго і енерґічного кмдта і орґанізатора.

Честь його памяти!

Демянчук Евген, ученик учит. семін в Станиславові, родив ся 22. IX. 1897. року в Гвіздци в Коломийщині.

В школі був пильним, сказатиб жадним знаня, учеником. Належав до орхестри, грав гарно на скрипцях, мандоліні і дутих інструментах. Любив руханку, грав в мяча, їздив на колесі. На феріях ходив на прогульки; був дуже веселий, товариський і статочний.

До Стрільців зголосив ся під кінець серпня 1913 р. в Станиславові.

В поле вийшов в жовтни з сотнею Барана Брав участь в борбі під Сянками, був під Туркою, Старим Самбором.

Опісля захорів, — труди воєнні, загалом ціле житя від зиму з 1914 на 15 р. були понад його сили. Лічив ся в шпиталі на Угорщині Подужавши, вернув в поле і боров ся в сотні Гутковського під Вишковом. І знова занедужав. Хорий відходить до кадри, там його супровітують і відсилають до дому.

Спокій, старанна опіка і правильне житя привернуло хлопцеви втрачені сили. Евген подужав і... як вірля, замкнене у клітці тужить за волею, за своїми верхами, так він затужив за військом. Стало банно, сумно — а далекий гук гармат вадить, тягне маґнетичною силою в поле, розпалює в молодечім серцю вогонь, приспане недугою завзяття і врешті потягає в поле.

Евген голосить ся до Стрільців і 12. X. 1915 р. виходить в поле. Хлопчина думав, що здоров, що ласкавий усміх матусї, її опіка знищила, викоринила слабість. — Тим часом лікар находить в нім приспану недугу, відсилає назад до кадри, а з кадри відсилають його до дому...

Ще раз вертає покійний Демянчук до стрільців, але вже 1916 р.

В поле приходить в марті. В червни приділює його управа полку до відділу скорострілів. Разом з иньшими приділеними відходить до Мужилова на науку.

Перед відворотом з над Стрипи вернув в поле.

Згинув в борбі під Потуторами.

Скорострів, до котрого був приділений стояв на лівім крилі стрілецкої розстрільної. Коли почав ся ворожий приступ, скорострів стріляв без перерви, стріляв навіть тоді, коли Москалі прорвали ся і обходили, стріляв, коли

відльовац. Слабші ворожі відділи кілька разів старали ся усильно переправити ся на другий беріг Дунаю коло місцевости Костоль, Малькавбриця і Гелємавбріда. За кождим разом відперто їх і відігнано.

В Добруджі розвиває ся на нашу користь боротьба, до якої прийшло на старій румунській границі, то є на лінії озера Ольтіна (Паракоей) Аптаат, Музубей і Ціфуткеей. Дотепер здобули ми чотири скоростільні гармати. Відкинули ворога, завдаючи йому великі втрати.

Македонський фронт: В долині Гетлємици більше оживлена боєва діяльність. Ворог наступав знову на узгірє Багово, але надармо. На узгірях Ковіль, Біікташ відперто всї наступи ворога, причім нанесено йому дiймаючі втрати. По обох сторонах Вардару і на фронті Струми оживлений гарматний огонь.

Над Софією зявили ся рано два летуни, які прибули з полудня. Кинули 9 бомб малого калїбру, заподіваючи тілько малу шкоду. Сі летуни утїкли відтак в північнім напрямі.

Масові бої на заході.

В дописи, що походить зі спеціяльної військової сторони, представляє „Züricher Post“ битви на заході так: Кругло яких 270.000 людий йшло приступом на німецькі становиська на лінії, що виносила 75 кільометрів. Анґлійсько-французькі успіхи окуплено жертвами, котрі, як дійдуть до відома, то запобіжуть бодай на будуче такій другій катастрофі як ся, яка стрінула теперішну ґенерацію. Тактичне положенє коаліції значно поправило ся, але напір з північи все ще дуже загрожує висуненому вперід проти Peronne відтинкови.

Буріян про війну і мир.

БУДАПЕШТ. (Ткб.) „Budapesti Hirlap“ оголошує інтервю з міністром заграничних справ Буріяном, котрий сказав, що дуже радо повитає скликанє делєґацій, бо в той спосіб скінчить ся його мовчанка, до котрої є приневолений. На питанє співробітника „Bud. Hirl.“, чи може можливе було би розуружити за якусь ціну вороже становисько Румунії, відповів міністер: Як що ґр. Андраші уважає упокорюючими пропозиції, які пороблено Італії, яка є великою державою, о скільки більше упокорюючим було би, як би прихильність малої Румунії треба було окуплювати териториїяльними концесіями, Наслідок було би се мало певно такий. що зрадливий малий сусїд був би виступав зі щораз більшими жаданями супроти нас. Про критику ґр. Андрашія в справі переговорів з Італією, сказав міністер заграничних справ, що ґр. Андраші відчитав лише вибір дипльоматичних нот, части їх і так їх уґрупував, як йому було вигіднійше без узгляднення иньших нот. Можу вибрати иньші документи, з котрих покаже ся, що Сонніно в ніякій мірі не є тим мужем без закиду і охочим до згоди, яким хоче його представити гр. Андраші.

Про заключенє мира сказав міністер заграничних справ: як що показала би ся можливість почетного мира, ми і Німцї були би радо скористали з тої нагоди. Що знов відносить ся до виступу Румунії, то виступ неприготованої до війни Румунії не так дуже свідчить про силу, як радше про слабість коаліції. Як би коаліція була дійсно така сильна, як про се любить голосити, то не була би потрібувала так дуже напирати на Румунію анї поносити так великих матеріяльних жертв, щоб купити собі поміч малої румунської армії. По малім успіху теперішної спільної офензиви повинна була преці нь коаліція зрозуміти, що дальший пролив крови є без цїли.

Слїдство в справі румунських жорстокостий.

СОФІЯ. (Ткб.) Болг. аґ. тел. Всїх представителїв невтральних держав в Софії запрошено урядово, щоб взяли участь в міжнароднім слїдстві в справі румунських жорстокостий.

Японські ґенерали в дорозї на західний фронт.

З Християнії пишуть: Японський посол заявив в розмові, що сїм японських ґенералів, які зі своїми штабами переїзджають через Християнію, поїдуть через Льондон на західний фронт, щоб там чинно служити. Двох з тих ґенералів мало на весні команду в армії Брусілова на східнім фронтї.

Грецький корпус в Німеччинї.

БЕРЛЇН (Ткб.). Бюро Вольфа. Як німецько-болгарські війська наслїдком наступу Саррая були приневолені підприйняти протинаступ і вмашерувати на територію грецької Македонії, находив ся на лївім болгарськім крилї, котре посунуло ся наперід аж до ріки Струми, четвертий корпус грецької армії, з оружем в руції, а іменно в містах Серес, Драма і Каваллє. Зарядженя коаліції зміряли до того, щоб вимусити перехід того грецького війська на сторону коаліції, зглядно зладити йому таку саму судьбу, якої зазнала часть XI грецької дивізії в Солуни, супроти котрої ужито переваги. Свобідне полученє з Атенами було перерване, а всяке порозумінє з властями в Греції контролювала коаліція і унеможливляла його також після своєї гадки. Тоді комендант четвертого грецького корпусу в Кавалї в виду невиносимого положеня, в якім найшли ся повірені йому війська, котрим грозив голод і хороби, був приневолений дїлати на свою руку.

Дня 12. вересня звернув ся він до начальної управи німецької армії, щоб взяла його хоробрих, вірних королеви військ, в опіку перед натиском коаліції та щоб дала їм приміщенє і заосмотренє. Просьбу сю виконано. Щоб оминути всякого нарушеня невтральности уложено з комендантом, що грецьких жовнїрів, як невтральних, відвезе ся в повнім уоруженю на місце приміщеня в Німеччині. Будуть вони в Німеччині користали з права гостинности до хвилї, в котрій їх вітчина буде вільна від коаліційного наїзду.

З Берлїна пишуть: Офіцири четвертого грецького корпусу прийдуть до Німеччини разом зі своїми родинами. В той спосіб хочуть вони запобічи, щоб їх жінки і дїти не найшлись зі сторони антанту в небезпеці виголодженя. Бо ся небезпека грозила не лиш жовнїрам четвертого корпуса, але в однаковій мірі також кревним офіцирів.

Воєнна рада в Росії.

З Петрограду доносять: Нечайне скликанє надзвичайної воєнної ради на ініціятиву царя не зробило для військових кругів в Петроградї несподїванки, бо вже від кількох днів відомо було, що російська начальна команда сильно зажурилась невдачами російсько-румунської армії в Добруджі і побоює ся тяжких консеквенцій для цїлого російського фронту. Румунському міністерству війни роблять тяжкі закиди, що воєнні приготованя зовсїм не були вистарчаючі, хоч Румунія в часї переговорів мала більше, як досить часу, щоб як найстараннійше поробити приготованя.

З окруженя царя оповідають, що цар дуже обурений на еґоїстичне поведенє Румунії, яка з самолюбних зглядів післала що найлїпші війська до Семигороду, а про бої на прочих границях зовсїм і не подумала. Думають, що заступників румунської ради стрінуть на воєнній радї тяжкі закиди, та що зажадає ся від них цїлковитого переґрупованя румунської армії.

З Греції.

АТЕНИ. (Ткб.) Авас. Дімітракопульос прийняв в основі місію утвореня кабінету. Має він відбути конференції з послами антанту, почім дасть остаточну відповідь.

МІЛЯНО. (Ткб.) „Corriere della Sera“ доносить: Льондонські телєґрами з Атен звіщають, що Штрайт бере головну участь в переговорах о утворенє кабінету та що кампанія проти коаліції триває дальше.

ЖЕНЕВА. (Ткб.) Париський кореспондент дневника „Intransigent“ доносить, що дневники сторонництва Венїзельоса приносять вістку, що в Атенах зібрано великі скількости війська з провінції в цїли удержаня публичного супокою.

ЛЮҐАНО. (Ткб.) Після вістий аґенції Стефанія з Парижа застановляла ся комісія французької палати для справ заграничної полїтики над положенєм Греції і одноголосно заявила ся в тім дусї, що коаліція повинна злалека держати ся від внутрішної полїтики Греції, не може однак остати обоятною в виду заграничної полїтики Греції — як також в виду інтриґ і фактів, котрі би в хвилї почину офензиви союзників в Солуни могли впливати на безпеку військ союзників на Балканї. Комісія думає, що нема часу на дипльоматичні переговори, котрих вислїдом була би лиш проволока для ворогів.

Про наслїдника Заіміса подає „Berliner Tageblatt“ такі подробиці: Дімітракопульос, що числить тепер 45 лїт, був кілька разів, а в послїдне за кабінету Венїзельоса міністром справедливости. Спершу сторонник Венїзельоса і член його партії, відступив відтак від Венїзелїстів і основав власну партію поступовців. Також і нинї ще є він як противник, єсли не ворог Венїзельоса. Ніякою мірою не можна Дімітракопульоса уважати орґаном антанту. По званю є він один з найзручнїйших урядників Греції і дуже поважаний полїтик, котрий уходить як совісний і вірний королеви муж.

Росіяни про хоробрість Болгар.

Петроградський дневник, „Біржевія Ведомості“ доносить, що в офіцирських кругах викликала велике вражінє статя, поміщена у фаховій військовій часописї російській „Русскій Інвалід“, яка звертає увагу, що російські знатоки болгарської армії не легковажать її зовсїм, але числять ся з нею як дуже поважним чинником на Балканї. Болгарський жовнїр є з природи хоробрий і завзятий, до певної міри склонний навіть до геройства. В нинїшній хвилї, коли розходить ся о полїтичне істнованє його вітчини, буде він певно бороти ся з найбільшою завзятістю З сеї причини не належить з російської сторони дивити ся з легковаженєм на хід боїв з Болгарами.

Штірмер амбасадором в Льондонї.

БЕРЛЇН. (Ткб,) Кореспондент „Lokalanzeiger-a“ довідує ся з віродостойного жерела в Петроградї про цїлком певну поголоску, що президент міністрів Штірмер обійме небавком репрезентацію Росії на льондонськім дворі. Сего тижня удав ся Штірмер в иньшім реченци, як звичайно до головної кватири і відбув з царем незвичайно важну розмову. По повороті вислов ив ся Штірмер до найблизшого окруженя, що небавком обійме становисько амбасадора з незвичайно важною місією. Праця та потягає його, бо ходить о удержанє загрожених тепер житєвих условин Росії.

Перед вибухом війни в Румунії.

СОФІЯ (Ткб.). Півурядова часопись „Народні Права“ довідує ся, що до хвилї перед вибухом війни панували в Добруджі страшні відносини. В половинї серпня почали ся переслїдуваня Болгар. Всїх учителїв, духовників і взагалї інтелїґентних Болгарів і Турків вивезено і відіслано в глубину краю, а відси на Сибір. Се останнє зарядженє слїдувало на жаданє Росії. Під позором реквізиції сплїдровано прямо цїлий ряд сїл, над людністю поповнювано знущаня, а женщини насилувано. В послїдних днях перед вибухом війни румунські жовнїрі стріляли до болгарських хлопів так, що більша часть людности схоронила ся до лїсів.

В справі невтральности Данії.

Небавком мають відбути ся в Данії нові вибори. Новий парлямент мусить рішити справу продажі Америці західно-індийських островів. Ріжниці гадок з причини продажі островів є лиш зовнїшною причиною вибуху крізи, а властивою причиною є стремлїнє до поваленя теперішнього кабінету Цалє-а, котрий стоїть за невтральністю, а покликаня на його місце інтервенціоністичного кабінету. Ворожі для невтральности елєменти партії Хрістензена і консерватистів зискали богато на значіню в послїдних тижнях. Мають вони надію усунути за одним замахом демократичне правительство.

з переду, з боку і зі заду були Москалї лиш на кілька і кільканайцять кроків.

Москалї впали на скорострїл зі заду. Кого не покололи і не побили кольбами, — того заняли. Кажуть, що в послїдній хвилї Демянчук хопив цївку і хотїв тїкати, але вже було за пізно. Якийсь салдат розбив йому голову прикладом кріса.

Оповідають також, що в тім рові, де лежав покійний Евген, найдено ще кількох других зі сотнї і від скорострїла — усї з розбитими головами або пробитими грудьми.

Сорич Юра, селянин з Мишина, пов. Коломия.

Родив ся 7. IV. 1897 р. До Стрільцїв зголосив ся в Коломиї з кінцем серпня 1914 р.

Брав участь в борбах під Дрогобичем, в Коростові, Голобутові, під Синевідськом і у всїх менших загонах і перестрілках в зимі в Карпатах.

Ранений, або тяжко недужий відійшов до шпиталю.

В осени 1915 р. вийшов опять в поле. В лїтї сього року приділено єго до скорострїла. Учив ся, як і покійний Демянчук, в Мужилові.

Поляг при тім самім крісї, що і Демянчук. Дістав прикладом кріса в голову і впав без зойку. Тоді вистрілювали вже щось 3-тий, чи четвертий ґурт набоїв.

(Далї буде).

Між консерватистами а лівицею Хрістензена прийшло правдоподібно до заключеня виборчого союза. Головною причиною союза між обома тими партіями не є справа продажі островів, але стремлінє до зміни системи. Теперішні вибори будуть тим важнійші, що відбудуть ся перший раз під знаком нової конституції, котра крім розширеня виборчого права на службу, містить також політичне рівноуправнене женщин. Данські жінки покажуть свою зрілість в тяжкій і критичній для краю хвилі. О скільки можна вносити, будуть вони попирали крайну лівицю, яка репрезентує мирові стремліня Данії.

Російське звідомлене.

З д. 13. вересня.

В околиці міста Риги і ріки Дернія Октірте (?) збільшила ся діяльність ворожих літаків. В околиці на полудне від Єзуполя здержав наш огонь пробу ворога перейти Бистрицю. В лісистих Карпатах над горішним бігом Чорного Черемоша підпринимав ворог даремні проби наступу на здобуті нами узгіря. На балтійськім мори бомбардувала успішно наша фльота дня 9. вересня вечером ворожі рибацькі кораблі в заливі Ірбен і присилувала часть тих кораблів, щоби схоронили ся до побережа.

Ріжні вісти.

СОФІЯ (Ткб.). Міністер внутрішних справ Хрістопопов подав ся до демісії, щоб обняти службу у війську, де має рангу підполковника. Управу міністерства внутрішних справ обняв Радославов.

ПАРИЖ (Ткб.). „Matin“ доносить, що ґен. По вернув вчера з Росії.

ХРИСТИЯНІЯ (Ткб.). Віцеконзулят в Фальмут доносить до міністерства про затопленє одного пароходу, а конзулят в Бордо про затопленє другого пароходу німецькими підводними суднами. Товариство воєнного обезпеченя в Норвеґії потерпіло наслідком затопленя кораблів вчерашнього і нинішнього дня шкоду $9^3/_4$ міліона корон.

ЛІОН. (Ткб.) „Progress“ доносить: Іспанський парлямент скликано на день 27. вересня. Король прийняв передвчера по черзі французького і анґлійського амбасадора та довший час з ними конферував.

ПАРИЖ. (Ткб). Після донесеня дневників вибухла в фабриці пороху в Байон експльозія. Шкода дуже значна. Дві особи зогинули, а понад двайцять ранено.

НОВИНКИ.

— **Відзначенє Українця.** Юліян Федусевич, поручник авдитор при полевім суді ком. міста Львова, дістав золотий хрест заслуги з короною на стяжці медалі хоробрости.

— **Новий нунцій в Австро-Угорщині.** „Osservatore Romano“ оголошує, що папа іменував дотеперішного архиепископа в Верзелї о. Теодора Вальфре ді Бонцо апостольським нунцієм в Австро-Угорщині, надаючи йому рівночасно титул архиепископа Требізонди.

— **Нових українських шкіл на Волині** основує ся тепер більше число. В тій цїли вибирає ся місцевости, до котрих з окружних більших сіл може ходити дітвора так, що ті школи мати муть вплив на більше число населеня. Людність відносить ся до українських шкіл дуже прихильно, діти ходять до них радо. Наша суспільність повинна тепер і то скоро подбати о матеріяльне забезпеченє тих шкіл, бо що тепер при помочи шкіл захопимо, се буде нашим дійсним станом посїданя. Бажаним було б, щоби ті учителї і учительки, що походять з занятих повітів зголошували ся на адресу: Українська Шкільна Рада Окружна в Володимирі Волинськім, до рук бурмістра п. Г. Мартиняка. Складки просимо присилати на адрес кред. тов. „Дністер“ у Львові, Руська 20. ч. кн. вкл. 9888.

Книжки до науки в народних школах, як також до читаня (для сільських бібльотек) пр. казки, повістки, річники „Дзвінка“ і т. п. просить ся висилати на висше подану адресу до Володимира Волинського, або складати в львівськім комісаріятї У. С. С. при вул. Зіморовича ч. 20.

— **Нове гайворонє.** Російські часописї приносять вістку, що до зайнятої Росіянами части Галичини прислано першу експедицію адміністраційних урядників, що враз з військовими властями мають обняти управу зайнятого простору. Не є се ті самі чиновники, що були в часї першого наїзду, але люди менше національно настроєні, і більше віддані адміністрації чим політиці.

— **Галич ненарушений.** Російські часописї подають на основі звітів летунів вісти про Галич, з яких виливає, що старинний город наших князів стоїть доси ненарушений. Хоть борби на тім відтинку є незвичайно завзяті і лінія боєва пересувала ся иногді, а форти Галича і саме місто нераз стояли в огни, місто зовсім не потерпіло. Всякі чутки, які кружляли про знищенє Галича, є неправдиві.

— **Недостача лїкарів в Румунії..** Зі Стокгольму пишуть, що в румунській армії панує такий брак лїкарів, що на одного лікаря припадає 300 до 400 хорих.

— **Зміна на становиську оберпрокурора.** З Петрограду надійшла урядова вістка, що Никола Раєв, член прибічної ради в міністерстві просвіти іменований оберпрокурором св. синоду.

— **На потїху аматорам пива.** Після найновійшого розпорядженя кождий гість буде міг дістати в пиварнях, шинках, реставраціях і иньших подібних льокалях цїлу літру пива замісць пів літри, як було недавно заряджено. Міністерство згодило ся на сю концесію в наслідок інтервенції реставраторів і шинкарів.

— **За скликанем парляменту і делеґацій.** Пленарні збори німецько народного союза прийняли по рефераті предсїдателя Ґроса і по дискусії, яка слїдувала, внесенє, котре висказує ся за скликанем парляменту і делеґатів, як також внесенє, що звертає ся проти ограниченя цензурою свободи преси. Візвано президію, щоб інтервенїювала у правительства в справі винагороди воєнних шкід в околицях, дїткнених війною, і в справі одноцїльного уряду апровізаційного.

— **Зайнятє льну.** Розпорядженє міністерства торговлї заряджує, подібно як і минувшого року, зайнятє насїння льну з краєвого жнива в 1916 р. До закупна зайнятого товару покликана австрійська централя олїв і товщів, акційне товариство у Відни! Ціна закупна виносить 100 кор. за 100 кґр.

— **Соціялїсти держав почвірного порозуміня в справі мира.** Міжнародне бюро соціялїстів в Газї перейняло недавно на припорученє французьких соціялїстів технїчне приготованє до загальної конференції соціялїстів держав почвірного порозуміня. Основу переговорів творять отсї програмові точки;

Ніякий забор ані анексія, відбудова права народів, перешкода і спинюванє плянованої господарської війни по заключеню мира, щоби на будуче оминути нових конфлїктів.

— **В Бродах.** Російський ревізор Найгарт подає що в Бродах остало всего 1.000 людий.

— **Концентраційний кабінет на Угорщині.** В справі утвореня концентраційного кабінету на Угорщині находимо в „Pesti Hirlap“ листи, які переслали собі президент міністрів ґр. Тіса і провідник сторонництва независимости ґр. Аппоні. Гр. Тіса вислав 20. мая 1915 лист до Аппонія, в якім доносив, що повідомив цісаря про се, що провідники опозиції думають в теперішній хвили утворити концентраційний кабінет. Президент міністрів готовий на основі уповажненя монарха співділати з опозицією, але він є сеї думки, що інтерес вітчини і монархії вимагає, щоби він дальше був на становиську президента міністрів.

Гр. Аппоні зазначив у відповіди з дня 22. того самого місяця, що така розвязка не відповідає намірам опозиції. Як лишить ся той самий президент міністрів, то продовженє дотеперішного курсу заважило би так дуже на будучій політиці, що могли би з того виринути поважні небезпеки. Ґр. Тіса в листі з 22. тогож місяця жалїє дуже, що опозиція не приймає його внесеня. Що знову дотичить заграничної політики, він зі спокійною совістю бере на себе відвічальність за вплив угорського правительства на сю політику.

— **Часопись для російських воєнних бранців.** У Відни почав виходити в російській мові тижневник „Недїля“ при участи ц. і к. міністерства війни, призначений для полонених російських офіцирів і жовнїрів. Згадана часопись має подавати вістки полоненим про політичні і військові події, про господарські урядженя монархії, її промисл та торговлю. Також для забави полонених буде ся поміщувати відповідний матеріял. Часопись поширює ся в більші скількости примірників по таборах полонених і поодиноких місцях, де громадно працюють воєнні бранцї. Число „Недїлї“ коштує 20 сотиків. Перші чотири числа вже появили ся у великім форматї по приміру російських часописей.

ОПОВІСТКИ.

Субота, дня 16. вересня 1916.

Нині: 16. вересня гр.-кат. Антима, римокат. Людмили.

Завтра: 17. вересня гр.-кат. Вавіла, римокат. Лямберта.

○ Вписи учеників до української ґімназії з правом прилюдности в Долині, відбудуть ся в днях 5. і 6. вересня для II—V. кляси; кляси III—V. є клясами комбінованими.

Вступні іспити до I. кляси дня 7. вересня; до кляс висших від 8. до 15. вересня.

Єсли зголосить ся відповідна скількість учеників, будуть отворені кляси VI—VIII.

Вступна такса для учеників I. кляси 10 К, для кляс висших, учеників долинської ґімназії 5 К, для учеників инших заведень 10 К.

Місячна оплата за науку для учеників місцевих 15 К, для замісцевих 10 К, яка в вимкових разах може бути знижена або дарована.

Оправдані пізнїйші вписи будуть уагляднятн ся до 1. жовтня. 6—7

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 15. вересня 1916.

На східнім фронтї.

Фронт проти Румунії:

Наступ союзних військ в области на південний схід від Гатсеґ поступає успішно. На схід від Фоґарас розпочали Румуни похід напеpід через ріку Алюту.

Фронт ґенерала кавалєрії архикнязя Карла:

В долині Цібо рішили ся бої на нашу користь. Крім корисних підприйнять наших стеж не було ніяких подій.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Між Липою а зелїзницею Ковель-Ровно збільшена діяльність артилєрії.

На італїйськім фронтї.

Італїйції розпочали нову офензиву. На разі звернули ся їх зусиля головно на плоскорівню Красу. Там зріс вчера артилєрійський і міновий огонь до найвисшої нагальности. По полудни рушили на цїлім фронтї між Віппах а морем значні ворожі відділи піхоти в глибоких рядах до наступу. Відтак розвинули ся нагальні бої. Хоч неприятель вспів місцями вдерти ся до наших передних ровів та тут і там удержати ся, треба однак уважати його перший наступ невдатним. На північ від Віппах аж до околиці Piavy артилєрійський огонь був також дуже живий, хоч не прийшло тут до гідних уваги боїв піхоти.

На фронтї долини Fleims удержує ся гарматня борба. Кілька наступів італїйських відділів, аж до сили одного баталїону, на Фассанську область відперто. В часї одного такого наступу на захід від Ціма ді Валь Мадджоре полонили наші війська 60 альпінів, як бранців.

На півд.-східнім фронтї.

Положенє незмінене.

Заступник шефа Ґенерального штабу пільний маршалок-поручник Ф. Гефер.

На морі.

В ночи з 14. на 15. вересня одна з наших ескадр гідропллянів обкинула бомбами дуже успішно військові обекти в Градо; друга ескадра

воздухоплавів зелізничі уряджения і инші військові обєкти в Сан Ґіорджіо ді Ноґара. Запримічено кілька цільних метів і богато пожеж. Мимо найнагальнійшого острілювання всі літаки вернули неушкоджені.

Команда фльоти.

ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронті.

Фронт пільного маршалка баварського наслідн. престола Рупрехта:

З однаковою завзятостю, що й попередніх днів, тривав дальше артілерійський огонь між Анкр а Сомою. Проба значних англійських сил, щоб окружаючим наступом взяти нашу на полудне від Тієпваль вперід висунену лінію, не повела ся. Сильні, мужно переведені французькі наступи піхоти, підготовлені довготривалим барабанним огнем, зміряли до пролому між Ранкур а Сомою; вони заломились серед тяжких кривавих втрат. Фільварок Le Priez (на захід від Ранкур) зайняв неприятель. На схід від Belloy і на полудне від Соєкур відперто частинні наступи.

В успішних воздушних боях зістрілили капітан Бельке і поручник Вінтґенс по два ворожі воздухоплави.

Фронт німецького наслідника престола:

Додатково донесено, що дня 13. вересня на захід від Сувіль втрачено части нашої передної лінії, та в завзятім, в ночи продовжуванім борбі відкинено ворога назад. Вечером заломив ся цілковито сильний французький наступ перед нашим фронтом Тіомон-Флері.

На східнім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка князя Леопольда Баварського:

Нічо нового.

Фронт ґенерала кавалєрії архикнязя Карла:

У відтинку Нараївки і на схід від неї підприйнята німецьких і турецьких відділів були повні успіхів. В Карпатах на західнім склоні Цімбросляви відкинено назад Росіян, які були вдерли ся аж до нашої лінії. Так само здобуто назад часть становиськ, які попались в руки ворога в описаних вчера боях на захід від Цапуля.

В Семигороді стоять німецькі і австро-угорські війська на південний схід від Ґеціоґ (Ґатсеґ) в успішній боротьбі.

На балканськім фронті.

Фронт ґенерала пільного маршалка Макензена:

Союзні війська в нових наступах зломили кількакратно опір ворога і відкинули його взагалі на лінію Cuzgun-Кара Омер. Принц Фридрих Вільгельм геский поляг коло Кара Орман. Число полонених в боях при здобуваню Тутракану бранців виносить після обчислення кругло 28.000.

Македонський фронт: По завзятих боях втрачено в користь ворога Налька Нідзе. На схід від Вардару відкинено англійські відділи. В области Моґлени відперто ворожі наступи.

Перший ґенеральний кватирмайстер Людендорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.